

Nr. 219(282) Šeštadienis, 1946 m. lapkričio mėn. 16 d.

II metai

Ryt, lapkričio 17 d. 13 val. 30 min. stovyklos salėje bus kalbininko profesoriaus daktaro Prano Skardžiaus paskaita: „Aušros reikšmė tautos atgimimui ir kalbai“. Lietuvių bendruomenė prašoma gausiai susirinkti.

„THE TIMES“ APIE MUS

(versta iš anglų kalbos)

Atrodo, kad pagaliau bus prieta prie to, kad naujasis pasaulis nuspręps įsileisti pas save Europos kristų pabėgėlius. Brazilija pareiškė, kad yra pasirengusi kasmet įleisti 120.000 žmonių. Iš Brazilijos yra išsiųsto 3 komisijos į Vokietijos ir Austrijos vakary žongas. Kiekviena komisija susideda iš 2-jų konsularinių tarnautojų ir vieno gydytojo. Bus lankomasi pabėgėlių stovyklose ir atrenkami emigracijai žmonės. Taip pat Venesuela pasiuntė šitokią komisiją į amerikiečių žongą. Venesuela pridedėjo priimti apie 10.000 šeimų. Taip pat Paragvajus siūlė didelį kiekį vyzų. Domininko respublika pageidauja apie 100.000 imigrantų. Kolumbija kada priimti neribotą skaičių. Visa tai yra tik pirmieji žingsniai. Pabėgėlių masę sudaro vienas milijonas žmonių (La Guardia tvirtino, kad tik 400.000 žmonių negali grižti namo). Ją sudaro (ta masė) lenkai, jugoslavai, baltai, ir jiems yra reikalingi nauji namai. Pietų Amerikos valstybės domisi tais žmonėmis, (jie yra aukos susidėjusių aplinkybių). Pastrodo, kad tie žmonės yra vertingas elementas. Brazilijos vyriausybė pareiškė, kad jinais projektuoja apgyvendinti savo didžiulius plotus. Taip pat galvoja ir kitos Pietų Amerikos valstybės. Tai pirmoji šio reikalo pusė. Antroji pusė yra: Tarpuvalstybinis pabėgėliams komitetas, o vėliau ir tarptautinė pabėgėliams organizacija, numato parūpinti lėšas tiems, kuriems jos bus reikalingos, o Amerikos Jungtinės Valstybės, tikintis, parūpins laivų transportui. Yra žinoma, kad Vatikanas daro visas pastangas, kad įtikinus visus kraštus, ypač Pietų Amerikos valstybes, pabėgėlių pas save įsileisti. Vatikanas taip pat daro, viską, kad pabėgėliai būtų priimti su simpatija ir paremti finansiniais. Šia savo veikla Vatikanas išvystė ypač per katalikiškas organizacijas ir atskirus asmenis. - Kitų valstybių imigracinė politika yra atsargi ir neduoda daug vilčių. Britų vyriausybė nakažinka gali padaryti, nes jinais įsipareigojį rūpinis 200.000 lenkų, o be to 100.000 priešnaciško nusistatymo žmonių, kurie dabar yra Anglijoje/pretenduoja gauti jos pilietybę. Dominijų imigracinė politika yra taip pat atsargi, nes jos pirmoji eilė rūpinasi suteikti darbo, grįžusiems iš karo tarnybos; tie kraštai taip pat geriau nori britų imigrantų, o be to tuose kraštuose yra didelė gyvenamųjų namų stoka. Todėl jų atsargumas suprantamas. Gal būt, tik Pietų Afrika duos daugiau vilčių, nes generolas Smuts pareiškė, kad jo kraštas pageidauja imigrantų didelio skaičiaus. Pietų Afrika taip pat įsteigė komitetus pabėgėliams informuoti, jiems patarti ir tirti ar jie yra tinkami. Nedaug vilčių teikia imigrantams Amerika. Be kongreso susikimo negalima naudoti net tokių kvotų kaip Airijos, kuri palieka neišnaudota. Nors prezidentas Trumanas nori prašyti kongresą pakeisti imigracijos įstatymą, bet visi daviniai rodo, kad nedaug tėra vilčių, kad tai pavyks, ypač, kad kongreso sudėtis yra pasikeitusi.

Münchenas. Dena. XI. 15. Amerikos nuolatinis atstovas prie Saugumo Tarybos senatorius Conally pareiškė Amerikos pažiūras į „veto“. Jisai teigia, kad „veto“ yra ne privilegija, o įsipareigojimas. „Veto“ turi būti vartojamas tik ypatingais atvejais, jis dabartinis metu nebus keičiamas. „Veto“ reiškia garantiją didžiųjų pajėgų draugindams. Tame jo prasme. Visiškai

1946.XI.16 d.

D i e n o s ž i n t o s

2

taip pat nurodė „veto“ svarbą draugingumui išlaikyti ir sutiko su Amerikos pasiūla, kad veto nereikia keisti.

- Lenkų užsienų reikalų ministras atsiuntė 4 ministrams notą, reikalaujamas leisti Lenkijai dalyvauti pasitarimuose Vokietijos klausimais.

- „Sukilimas“, kuris įvyko anglų darbiečių partijoje yra susidomėjimo centre. Vakar keletas atstovų kritikavo darbiečių vyriausybės užsienio politiką, nurodydami, kad ji nieku nesiskiria nuo konservatorių vestosios politikos, Ispanija, Graikija, Vokietija - tai punktai, kuriuose vyriausybė galėjusi laikytis kitokios politikos, o ne tos kuri veda į nesusipratimus su kapitalistine Amerika arba komunistine Rusija. Attlee pagraisino kalbėtojams disciplinarinėmis priemonėmis, net išmetimą iš partijos, bet šie neišsigando, o priešingai jų skaičius padidėjo ir dabar siekia 70 atstovų (darbiečių). Pirmadienį bus debatai šiais klausimais.

- Graikų generalinio štabo viršininkas išvyko į šiaur.Makedoniją ištirti ar tikrai sukilėliai yra remiami Graikijos šiaurės kaimynų. Graikų valdžia renka tuo reikalu medžiagą ir perduos ją UNO. Buvęs Graikijos užsienų reikalų ministras pareiškė, kad konfliktas grėšia virsti konfliktu su šiaurės kaimynu. Padėtis rimta. Vyriausybė grėbėsi griežtų priemonių.

Londonas.BBC.XI.15. Albanijos vyriausybė pripažino Ispanijos egziliinę vyriausybę.

- Bevinas pasiūlė 5 nuolatiniais Saugumo Tarybos nariams privačiai aptarti „veto“ klausimą.

- 4 ministrai tebesprendžia Triesto klausimą. Molotovo sutinka, kad po sutarties pasirašymo kariuomenės būtų ne tuoj atitrauktos, tam jisai griežtai priešinosi Paryžiuje.

- 4 Britų kareiviai, areštuoti prieš kiek laiko prie Jugoslavijos sienos, dar nepaleisti.

- Amerikoje paleidžiama iš kariuomenės daug karininkų ir civilių tarnautojų.

STOVYKLOS GYVENIMAS

Pašto pranešimas. 1. Nuo XI.10 d. pašto susisiekimas su anglų valdoma Vokietijos sritimi praplėstas ir sulygintas su amerikiečių sritimi, galima siuntinėti pakietukus iki 2 kg.registruotus ir pakietus iki 7 kg ir pinigus. Į prancūzų ir rusų sritis pinigus iki 40,-RM galima pasiūsti registruotuose laiškuose. 2. Užsisakiusieji angliskai-lietuviškai-vokiškai žodyną, gali jį atsiimti stovyklos pašte I dalies kaina 28,-RM.II-ra dalis išeis iš spaudos šio mėn. pabaigoje, jos kaina tikrai nežinoma, pagal ankstesnį pranešimą turėtų kainuoti nedaugiau 12 RM.

- - -

Šiandien 16,30 val. buhalterijos kursai. Visi kursantai prašomi atvykti punktualiai. Šiandien bus išdėstyta svarbi medžiama.